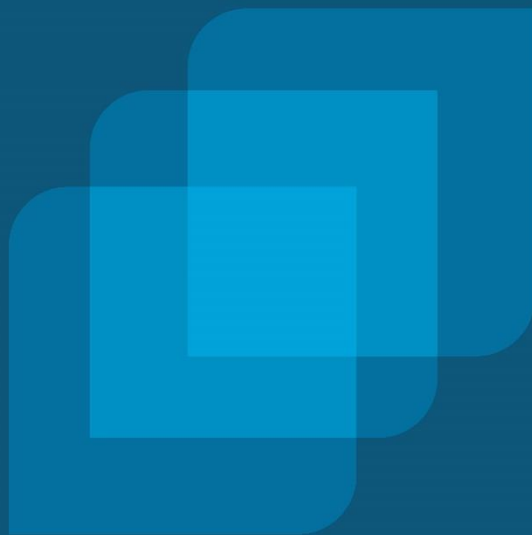

Kontrollutvalgs-
sekretariatet Innlandet
kommunalt oppgavefellesskap

Årsrapport 2024

Kontrollutvalget Lillehammer kommune

1. Innledning.....	2
2. Kontrollutvalget	2
3. Kompetanse og opplæring.....	2
4. Kontrollutvalgets arbeid i 2024	3
4.1. Møter	3
4.2. Regnskapsrevisjon	3
4.2.1. Uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2023.....	3
4.2.2. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen	3
4.3. Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller	4
4.3.1. Forvaltningsrevisjoner og/eller eierskapskontroller som er behandlet i 2024	4
4.3.2. Oppfølging av tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller	4
4.3.3. Foranalyser og prosjektplaner som er behandlet i 2024	5
4.4. Oppfølging av revisjonen	6
4.5. Budsjett og forbruk kontrollutvalget.....	6
4.5.1. Budsjett 2024	6
4.5.2. Forbruk 2024.....	7
4.5.3. Budsjett 2025	8
4.6. Kontrollutvalgets årsrapport for 2023	8
4.7. Års- og møteplan for kontrollutvalget for 2025	8
4.8. Oppfølging av politiske vedtak	8
4.9. Rutiner for kontrollutvalget.....	8
4.10. Orienteringer i 2024.....	8

1. Innledning

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, som på vegne av kommunestyret skal føre kontroll med den kommunale forvaltningen, jf. kommuneloven. Kontrollutvalget skal årlig rapportere om aktiviteten og resultatet av sitt arbeid til kommunestyret, og har utarbeidet en årsrapport for utvalgets arbeid i 2024. Årsrapporten bør ses i sammenheng med vedtatte planer.

2. Kontrollutvalget

Kontrollutvalget for perioden 2023-2027 ble valgt av konstituerende kommunestyre den 19.10.2023. I forbindelse med at nestleder ble ansatt i kommunen, og dermed ikke lengre var valgbar til kontrollutvalget, ble det foretatt nyvalg av kontrollutvalget i kommunestyret den 25.01.2024 i sak 14/24. Kontrollutvalget har følgende sammensetning:

Medlemmer		Varamedlemmer
Ap	Stein Helge Riise (leder – Ap) Jørund Hassel (medlem - Ap)	1. Randi Berit Nyhus Hoff 2. Stein B. Olsen 3. Randi Ellingsberg
R/MDG	Kari Svingheim (medlem - MDG)	1. Helge Leonardsen (R) 2. Turid Thomassen (R)
H/KrF/V/Sp/ FrP/PP/INP	Björg Synnøve Lien (nestleder - V) Håkon Erdal (medlem - H)	1. Erik Almestrand (FrP) 2. Arnt Ordskaug (INP) 3. Kristin Hille Valla (Sp) 4. Sissel Merete Uv Berg (KrF)

Sekretariat for kontrollutvalget er Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO, et kommunalt oppgavefelleskap mellom kommunene Lillehammer, Gausdal og Øyer samt Innlandet fylkeskommune.

3. Kompetanse og opplæring

Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver, og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Kontrollutvalget benytter ofte muligheten til å be om orienteringer fra kommunedirektøren for å få kjennskap til og status om aktuelle tema, samt bli kjent i organisasjonen. Dette er også en viktig kontrollform som er med på å gi utvalget god forståelse for risikobildet i kommunen.

Kontrollutvalget inviteres årlig til kontrollutvalgskonferansen i regi av NKRF. Dette er en viktig samling for opplæring og kompetanseheving av medlemmene, og en nyttig arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes for drøfting av aktuelle saker. Fire medlemmer av kontrollutvalget deltok på denne 31. januar - 1.februar 2024.

4. Kontrollutvalgets arbeid i 2024

4.1. Møter

Utvalget har i løpet av året hatt sju møter og behandlet 54 saker. Flere temaer er også drøftet under eventuelt, referatsaker eller orienteringer. Møtene er åpne. Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møte.

4.2. Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har i tråd med regelverket behandlet følgende saker knyttet til kommunens årsregnskap og årsberetning i løpet av 2024:

4.2.1. Uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2023

Kontrollutvalget fikk en presentasjon av kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 den 06.05.2024 og behandlet deretter sin uttalelse til dette. Utvalgets uttalelse lå ved når årsregnskap og årsberetning ble behandlet av kommunestyret den 23.05.2024.

Revisor hadde ingen merknader i revisjonsberetningen eller årsoppgjørsmemoratet som krevde særskilt oppfølging for kontrollutvalget.

4.2.2. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget behandlet denne kontrollen 18.11.2024. Temaet for kontrollen basert på regnskapstall for 2023, omhandlet oppstilling av kapitalvarer og dokumentasjon på bruk av kapitalvarer. Basert på kontrollen avga revisor avga en negativ konklusjon, noe som resulterte i et nummerert brev. De konkluderte med: *Lillehammer kommune har ikke dokumentert skriftlige rutiner, oppstilling av kapitalvarer eller dokumentasjon på bruk av kapitalvarer i henhold til kapittel 9 Justering i merverdiavgiftsloven med tilhørende forskrift, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv. § 6 Justering av kompensert merverdiavgift.*

Revisor anbefalte kommunen «å etablere rutiner og internkontroll som sikrer etterlevelse av regelverket for merverdiavgift, oppstilling av kapitalvarer jf. § 9-1-2 Registrerings- og dokumentasjonsplikt mv. ved anskaffelse og framstilling av kapitalvarer, herunder oppbevaring av dokumentasjonen i fem år etter siste år i justeringsperioden. Kommunen anbefales videre å etablere rutiner og internkontroll som sikrer etterlevelse av § 9-1- 3 Registrerings- og dokumentasjonsplikt mv. ved bruk av kapitalvarer».

Kontrollutvalget skal påse av nummererte brev følges opp. Kommunedirektøren ble derfor innkalt til møtet den 18.11.2024 for å orientere om oppfølgingen av kontrollen. Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner hadde i etterkant av den gjennomførte kontrollen gått til innkjøp av et felles system for å håndtere dette riktig. Kontrollutvalget tok informasjonen til orientering og ser at kommunen har fulgt opp anbefalingene, og benytter årsrapporten til å melde dette tilbake til kommunestyret.

I samme møte behandlet kontrollutvalget sak om risikovurderinger som ligger til grunn for forenklet etterlevelseskontroll som skal gjennomføres for 2024. Temaet vil da være attestasjon- og anvisningskontroll. Resultat vil bli lagt fram i 2025.

4.3. Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller som er gjennomført og om resultatene av disse. Rapporter sendes fortløpende til kommunestyret for videre behandling gjennom året, i årsrapporten omtales de kun på et overordnet nivå.

Plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for inneværende valgperiode (2024-2027) ble vedtatt av kommunestyret høsten 2024. I 2024 har kontrollutvalget jobbet mye med underlaget for disse planene i form av en risiko- og vesentlighetsvurdering samt orienteringer og diskusjoner internt i utvalget og med kommunedirektøren. Dette har vært på agendaen på hvert møte fram til forslag til planer ble vedtatt den 14.10.2024. De ulike politiske utvalgene ble også invitert til å komme med innspill til kontrollutvalgets planarbeid.

4.3.1. Forvaltningsrevisjoner og/eller eierskapskontroller som er behandlet i 2024

Følgende rapporter er oversendt kommunestyret for sluttbehandling i 2024 (tall i parentes viser til saksnummer i kommunestyret):

- ✓ Interkommunal legevakt (PS 97/2024)

Ferdig revisjonsrapport ble behandlet av kontrollutvalget den 18.11.2024 og av kommunestyret den 12.12.2024. Kommunedirektøren har frist 20.05.2025 med å gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding på anbefalingene.

- ✓ Eierskapskontroll Lillehammer kommune inkl. forvaltningsrevisjon i noen utvalgte selskaper (PS 33/2024)

Kontrollen ble bestilt av det forrige kontrollutvalget og lagt fram den 18.03.2024 for kontrollutvalget og den 18.04.2024 for kommunestyret. Kontrollutvalget fulgte opp saken og de gitte anbefalingene i møte den 14.10.2024 og 16.12.2024.

4.3.2. Oppfølging av tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal sikre at anbefalinger og funn i forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller følges opp av administrasjonen. I 2024 har kontrollutvalget fulgt opp følgende tidligere revisjoner:

- ✓ Veiledning og saksbehandling byggesaker

I 2022-2023 brukte kontrollutvalget mye tid og ressurser på en forvaltningsrevisjon om byggesaker. Kontrollutvalget fikk en oppdatert orientering fra kommunedirektøren den 06.05.2024 om funn og hvordan anbefalinger var fulgt.

- ✓ Forebyggende rus og psykisk helsetjenester for ungdom

Kommunestyret behandlet forvaltningsrevisjonen den 28.09.2023, og vedtok at kontrollutvalget skulle få en skriftlig og muntlig orientering om hvordan anbefalingene hadde blitt fulgt opp. Den 18.03.2024 ble tilbakemeldingen gitt. Siden mange tiltak var

innført og prosesser igangsatt, men ikke ferdig implementert, fikk kontrollutvalget en ny orientering den 16.12.2024.

4.3.3. Foranalyser og prosjektplaner som er behandlet i 2024

I løpet av 2024 har kontrollutvalget behandlet noen foranalyser og prosjektplaner. Noen har endt opp med bestilling av forvaltningsrevisjon, eller følges opp på annet vis. Dette gjelder følgende tema:

- ✓ Prosjektplan om IKT-sikkerhet i Lillehammerregionen

Kontrollutvalget i forrige valgperiode hadde i fellesskap med kontrollutvalgene i Øyer og Gausdal bestilt en foranalyse om IKT-sikkerhet. Da kontrollutvalget hadde lite midler igjen på slutten av valgperioden, ville de la det nye kontrollutvalget gjøre en eventuell bestilling. Oppdatert prosjektplan ble lagt fram for kontrollutvalget den 12.02.2024 og det ble da bestilt en forvaltningsrevisjon om IKT-sikkerhet som legges fram i 2025.

- ✓ Foranalyse og prosjektplan om Lillehammer kommunes arbeid med klimautfordringen

Den 18.11.2024 behandlet kontrollutvalget en foranalyse om kommunens arbeid med klimautfordringen (miljø, natur og klima). Prosjektplan ble vedtatt den 16.12.2024 og det legges fram en forvaltningsrevisjonsrapport i 2025. Formålet med undersøkelsen skal være å undersøke kommunens arbeid med å redusere klimagassutslipp og tilpasse Lillehammer til klimaendringene, og vurdere hvordan dette arbeidet følges opp i praksis i organisasjonen som helhet.

- ✓ Foranalyse Integrering av flyktninger

Den 16.12.2024 behandlet kontrollutvalget en foranalyse om integrering av flyktninger. Denne viste at dette er et aktuelt og relevant tema for en forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

- Kontrollutvalget tar foranalysen «Integrering av flyktninger i Lillehammer kommune» til orientering.
- Kontrollutvalget bestiller en orientering fra kommunedirektøren før sommeren 2025 om kommunens integreringsarbeid der foranalysen kan brukes som grunnlag.
- I etterkant av orienteringen vil kontrollutvalget vurdere en bestilling av en forvaltningsrevisjon om integrering av flyktninger som evt. vil bli gjennomført senere. Vinkling av et prosjekt vil avgjøres i en bestilling av prosjektplan.

- ✓ Foranalyse Bekymringsfullt skolefravær

Den 16.12.2024 behandlet kontrollutvalget en foranalyse om bekymringsfullt skolefravær. Denne viste at dette er et aktuelt og relevant tema for en forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

- Kontrollutvalget tar foranalysen til orientering og ønsker primært fokus på faktisk etterlevelse av rutiner og praksis på de ulike skolene ved en evt. forvaltningsrevisjon.

- Kontrollutvalget bestiller en orientering om Ungdata undersøkelsen på et av de første møtene i 2025, og vil ta stilling en evt. en prosjektplan i forbindelse med denne orienteringen.

4.4. Oppfølging av revisjonen

Kontrollutvalget et påseansvar overfor revisjonen, jf. kommunelov med forskrifter.

I løpet av året har kontrollutvalget fulgt sine oppgaver med å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Dette gjøres via tertialvis rapportering, presentasjon av revisjonsstrategi og løpende dialog med revisjonen der det bl.a. settes fokus på om revisjonsarbeidet foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og avtale med revisor.

Videre ser kontrollutvalget til at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lovbestemte krav til kvalifikasjoner (regnskapsrevisjon) og krav til uavhengighet og objektivitet.

Innlandet Revisjon IKS er underlagt NKRFs kvalitetskontroll. Når det gjelder pris på revisjonstjenester, så står det i oppdragsavtalen at IRev IKS skal delta i NKRFs årlige landsomfattende prissammenligning med andre revisjoner i landet. Kontrollutvalget får årlig presentert resultatet av undersøkelsen.

Kontrollutvalget behandler årlig en sak som dokumenterer kontrollutvalgets løpende påseansvar med revisjonen. Evalueringen er basert på anbefalinger gitt av NKRF. Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen 2024 ble behandlet den 16.12.2024.

4.5. Budsjett og forbruk kontrollutvalget

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier at «*Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.*»

God praksis tilsier at kommunestyret får kontrollutvalgets budsjett til særskilt behandling dersom kommunedirektøren/formannskapet foreslår en lavere budsjettramme for kontrollutvalget enn utvalgets eget forslag. Bakgrunnen for dette er at en eventuell reduksjon av budsjettet, foretatt av kommunedirektøren og/eller formannskapet (som begge er underlagt kontroll av kontrollutvalget), skal bli realitetsbehandlet i kommunestyret.

Det er tre områder som skal innarbeides i totalbudsjettet for kontrollutvalget:

- Kontrollutvalgets drift
- Kommunens utgifter til sekretariatordningen Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO
- Kommunens utgifter til revisjonsselskapet Innlandet Revisjon IKS

4.5.1. Budsjett 2024

Kontrollutvalget vedtok forslag til sitt budsjett for 2024 den 05.09.2023. Kontrollutvalget ba kommunestyret om at dette skulle behandles som egen sak, noe den ble i sak 105/2023 (utsatt fra møtet før). Kontrollutvalgets forslag ble vedtatt som innstilt. Men i samme møte

(sak 106/2023) vedtok kommunestyret budsjett for hele kommunen, og i dette ble det vedtatt en ramme til kontrollutvalget på 3,449 mill kroner mot kontrollutvalgets forslag på 3,54 mill kroner, en differanse på 91 000 kroner. Kommunedirektøren gjorde kommunestyret oppmerksom på dette ved saksbehandlingen. Kontrollutvalget forholder seg til kommunestyrets vedtak, selv om oppdragsavtalen med revisjonen ikke ble endret som følge av en noe lavere ramme.

4.5.2. Forbruk 2024

Revisjonsomfanget varierer fra år til år. Særlig gjelder dette forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, som er basert på bestillinger fra kontrollutvalget. Dette er igjen basert på vurderinger om risiko og vesentlighet. I 2024 har utvalget har stort fokus på å utarbeide planer for inneværende valgperiode.

Revisjonstjenester i 2024 fordeler seg på denne måten:

- Regnskapsrevisjon inkludert attestasjoner og veiledning; 1357 timer 1 593 970 kr
- Bestilt forvaltningsrevisjon og selskapskontroll; 489 timer 616 341 kr
- Møter i kontrollutvalget og kommunestyret; 46 timer 58 051 kr

Til sammen er det benyttet revisjonstjenester for 2 268 362 kroner. Det vil si et mindreforbruk innen revisjonstjenester i 2024 på 424 264 kroner sammenlignet med oppdragsavtalen. Merk at kommunestyret vedtok en noe lavere sum og utvalget har styrt etter dette. I henhold til selskapsavtalen og oppdragsavtalen har Innlandet Revisjon IKS sendt avregninger i løpet av kalenderåret som tilsvare oppdragsavtalen for 2024 – til sammen 2 692 625 kroner. For mye innbetalt i løpet av 2024 blir trukket fra faktura for andre tertial i 2025.

Lillehammer kommunes andel av samarbeidet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO ble 333 769 kroner, mens budsjettet var på 392 360 kroner. Det vil si et mindreforbruk på ca. 58 600 kroner.

Utgifter til drift av kontrollutvalgets endte på 352 560 kroner i 2024. I kommunens regnskapssystem er det registrert et budsjett på 411 070 kroner på de samme postene.

Totalt har det vært et forbruk innen kontrollutvalgets ansvarsområde i 2024 på 2 954 691 kroner. Justert budsjett i kommunen var 3 448 977 kroner. Det gir et mindreforbruk i 2024 på nesten en halv million kroner.

Oppsummert:

	Budsjett KU	Just budsj KST	Regnskap	Resultat
KSI KO	390 000 kr	134 230 kr	333 769 kr	
Innlandet Revisjon IKS	2 670 000 kr	2 284 290 kr	2 268 362 kr	
Kontrollutvalgets drift	480 000 kr	411 070 kr	352 560 kr	
SUM	3 540 000 kr	3 448 977 kr	2 954 691 kr	494 286 kr

Hovedårsaken til mindreforbruk er at en bestilt forvaltningsrevisjon om IKT-sikkerhet har strekt noe ut i tid grunnet endringer i ansatte i revisjonen.

4.5.3. Budsjett 2025

Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett for 2025 på møtet den 02.09.2024 og foreslo 3 732 000 kroner som total budsjettramme, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- Kontrollutvalgets drift 500 000 kroner
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet 412 000 kroner
- Innlandet Revisjon IKS 2 820 000 kroner

Kontrollutvalget ba kommunestyret om å behandle utvalgets budsjett som en egen sak i kommunestyret, men trakk saken da det uansett er budsjettsaken i kommunestyret som utgjør det endelige vedtaket. Kommunestyret vedtok et noe høyere beløp enn foreslått fra kommunedirektøren, men allikevel mindre enn foreslått fra kontrollutvalget. Summen som ble vedtatt er på 3 381 000 kroner. Det er en forskjell på 351 000 kroner.

4.6. Kontrollutvalgets årsrapport for 2023

Kontrollutvalget behandlet sin årsrapport for 2023 den 12.02.2024. Kommunestyret tok årsrapporten til orientering den 21.03.2024.

4.7. Års- og møteplan for kontrollutvalget for 2025

Den 16.12.2024 vedtok kontrollutvalget års- og møteplan for 2025. Års- og møteplanen ble sendt kommunestyret til orientering og vil bli behandlet der i starten av 2025.

4.8. Oppfølging av politiske vedtak

Over en periode har det vært jobbet med en ny metode å rapportere på oppfølging av politiske vedtak på. I 2024 ble ny rutine innført og vedtatt av kommunestyret. Denne legger opp til at dette rapporteres samtidig med tertialrapporten i Fremsikt. Fra og med 2025 vil kontrollutvalget behandle denne tertialvis og oversende kommunestyret.

4.9. Rutiner for kontrollutvalget

Kommunestyret har vedtatt et reglement for kontrollutvalget. I tillegg har kontrollutvalget vedtatt en kort rutinebeskrivelse. Denne omhandler mer praktiske deler rundt kontrollutvalgets arbeid, som innkalling, protokoll, håndtering av henvendelser mm. Denne rutinen ble vedtatt den 18.03.2024 og gjelder for hele valgperioden.

4.10. Orienteringer i 2024

Kontrollutvalget har i løpet av året fått flere orienteringer. Dette kan være tema som står i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, men hvor det i første omgang ønskes mer informasjon. Det kan også være tema som dukker opp underveis og som kontrollutvalget ønsker nærmere informasjon om.

Utvalget har også fått orienteringer fra Innlandet Revisjon IKS. Dette er tema som først og fremst inngår i utvalgets påserolle overfor revisjonen, og omtales ikke nærmere her. Orienteringer som gis knyttet opp mot saksbehandling omtales under aktuell sak, og ikke i denne oversikten.

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer i 2024:

Møte 12.2.2024

- Kommunens internkontroll
- Det overordnede utfordringsbildet for Lillehammer kommune
- Status på sak der Statsforvalteren omgjorde et vedtak om flytting av elev
- Sykefravær og heltidskultur

Møte 18.3.2024

- Om Innlandet Revisjon IKS ved styreleder og daglig leder
- Elevundersøkelsen 2023
- Status på arbeidet med oppfølging av politiske vedtak

Møte 6.5.2024

- Status i byggesaksavdelingen i kommunen; ansatte, kompetanse, saksomfang og rutiner

Møte 2.9.2024

- Status på bemanning i hjemmetjenesten samt kort om sommeravviklingen innen helse og omsorg
- Innkjøpsavtaler innen medisinsk materiell
- Kommunens kommunikasjon med innbyggerne
- Journalføring og arkivering, rutiner og internkontroll

Møte 14.10.2024

- Tidlig innsats og forebygging – eldre
- Om bruk av trygghetsalarmer
- Kort status på tertialrapporten

Møte 16.12.2024

- Lillehammer Olympiapark ved daglig leder og styreleder
- Vinterdrift av veier i Lillehammer
- Ny oppdatering om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten om rus og psykiatri blant barn og unge

Lillehammer, den 17.3.2025

Stein Helge Riise (sign)
Leder

Björg Synnøve Lien (sign)
Nestleder

Kari Svingheim (sign)

Jørund Hassel (sign)

Håkon Erdal (sign)